

Disseny curricular de l'Educació Física

Prof. Pere Molina

TEMA 3

El disseny curricular en Educació Física: aproximació als diferents models

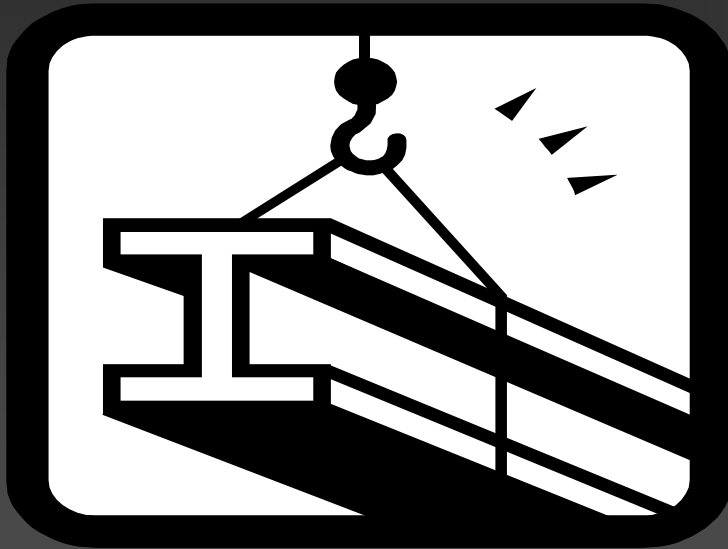
El disseny curricular en Educació Física: aproximació als diferents models

---

- 3.a) La tradició i els models de disseny curricular en EF
  - 3.b) El model tècnic
  - 3.c) El model deliberatiu
  - 3.d) El model constructivista
-

3.a) La tradició i els models de disseny curricular en EF

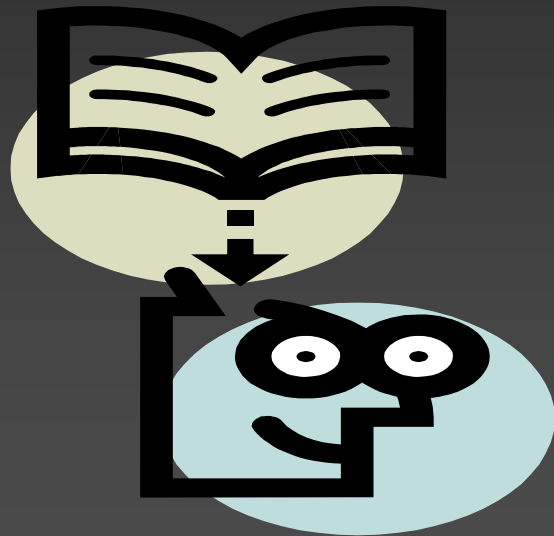
- El pes de la tradició en EF:

- caràcter utilitari i pràctic
- basats en la intuïció, l'experiència, el sentit comú...
- continguts i activitats lligats a valors socials dominants
- funció reproductora
- integració de noves pràctiques
- de la innovació a les modes i a la tradició

3.a) La tradició i els models de disseny curricular en EF

- Què són els models de disseny curricular?

- són una representació sintètica, parcial i selectiva d'aspectes de la docència que es consideren importants
- contenen estructures conceptuals simplificades que s'utilitzen en el procés de la intervenció educativa
- estan relacionats amb plantejaments més amplis de les teories del currículum

Quins són els models de disseny curricular?

- Teoria del currículum:
    - Model tècnic o basat en el producte
    - Model deliberatiu o basat en el procés
  - Teories psicològiques de l'aprenentatge:
    - Model constructivista
-

3.b) El model tècnic

- Pedagogia per objectius, model tecnològic, models racionals, models mitjans-fins, models de caire tècnic-expert
  - Autors: Bobbit, Tyler, Bloom, Gagné
  - Model adoptat a Espanya en la LGE-70
  - El coneixement escolar és universal, neutre i objectiu
  - Està parcel·lat en disciplines
-

3.b) El model tècnic

- Interessos: control i eficàcia
  - Models centrats en el PRODUCTE
  - Els alumnes han d'aprendre el que els professors ensenyen
  - Racionalització tècnica de la intervenció educativa
  - La teoria s'aplica a la pràctica: models verticals i lineals
    - Els experts fan la teoria i el professorat l'aplica en la pràctica
-

3.b) El model tècnic

- Descontextualització, homogeneïtat i uniformitat
  - Preparar per al futur
  - Centrats en els components del currículum, especialment els OBJECTIUS:
    - Prescriuen els resultats
    - Comportamentals o operacionals
  - Models tancats o prescriptius
-

3.b) El model tècnic

RACIONALITAT
TÈCNICA

Elaboració de coneixement escolar
de caràcter científic: teoria

Procediments d'actuació basats en
principis teòrics

Disseny, elaboració i difusió de
materials curriculars

Aplicació de materials curriculars
en la pràctica

3.b) El model tècnic

El model tècnic en EF

- Orienten l'ensenyament cap a l'eficàcia en la realització de les tasques motores
- Basats en el rendiment motor:
  - Traslada a l'educació el model de l'entrenament esportiu
  - Les bases són la tècnica d'execució i la condició física
- Avaluació
  - Tests objectius (reproducció de tècniques, marques...)
- Autors:
  - EF: Pieron, Siedentop, Sánchez Bañuelos...

3.b) El model tècnic

Formular objectius terminals (conductes observables)

Determinar la seqüència de tasques d'aprenentatge

Repartir les tasques dins de cada sessió

Precisar les rutines d'organització

Anticipar aspectes de seguretat i establir regles

Crear estratègies d'organització per estalviar temps

Organitzar i preparar el material per avaluar

D. Siedentop (1998)

3.c) El model deliberatiu

- Reacció al model tecnològic
  - Autors: Schawb, Walker, Stenhouse, Elliot...
  - L'alumnat aprèn més coses de les que el professorat ensenya (currículum ocult)
  - No sols interessa el *com* sinó també el *perquè*
  - Tecnificació i cientisme no implica una bona pràctica escolar
-

3.c) El model deliberatiu

- Dimensió ètica i moral
  - Més que ensenyar cal EDUCAR
  - Educar en el present
  - Els centres educatius com a espais de relació i convivència social
  - Actituds democràtiques i educació cívica
  - En lloc de disciplines caldria parlar de projectes
-

3.c) El model deliberatiu

- Racionalitat pràctica i deliberativa: interacció comunicativa amb la realitat i els seus participants, contextualització
  - Importància dels aspectes subjectius
  - El professorat és qui defineix els problemes i pren les decisions per a afrontar-los
  - El professorat com a professional reflexiu, intel·lectual, expert, investigador...
  - Importància del PROCÉS davant el producte
-

3.c) El model deliberatiu

- Caràcter provisional del disseny
- Dissenys oberts i flexibles
- El disseny es redefineix en la pràctica: lligat al desenvolupament del currículum
- Adaptabilitat, modificabilitat i heterogeneïtat (depenent del context i les circumstàncies)
- Dificultat a parlar de models sistematitzats... millor parlar d'aportacions
- Dos vessants:
  - Pràctic (deliberatiu i pràctic)
  - Crític (crític i postmodern)

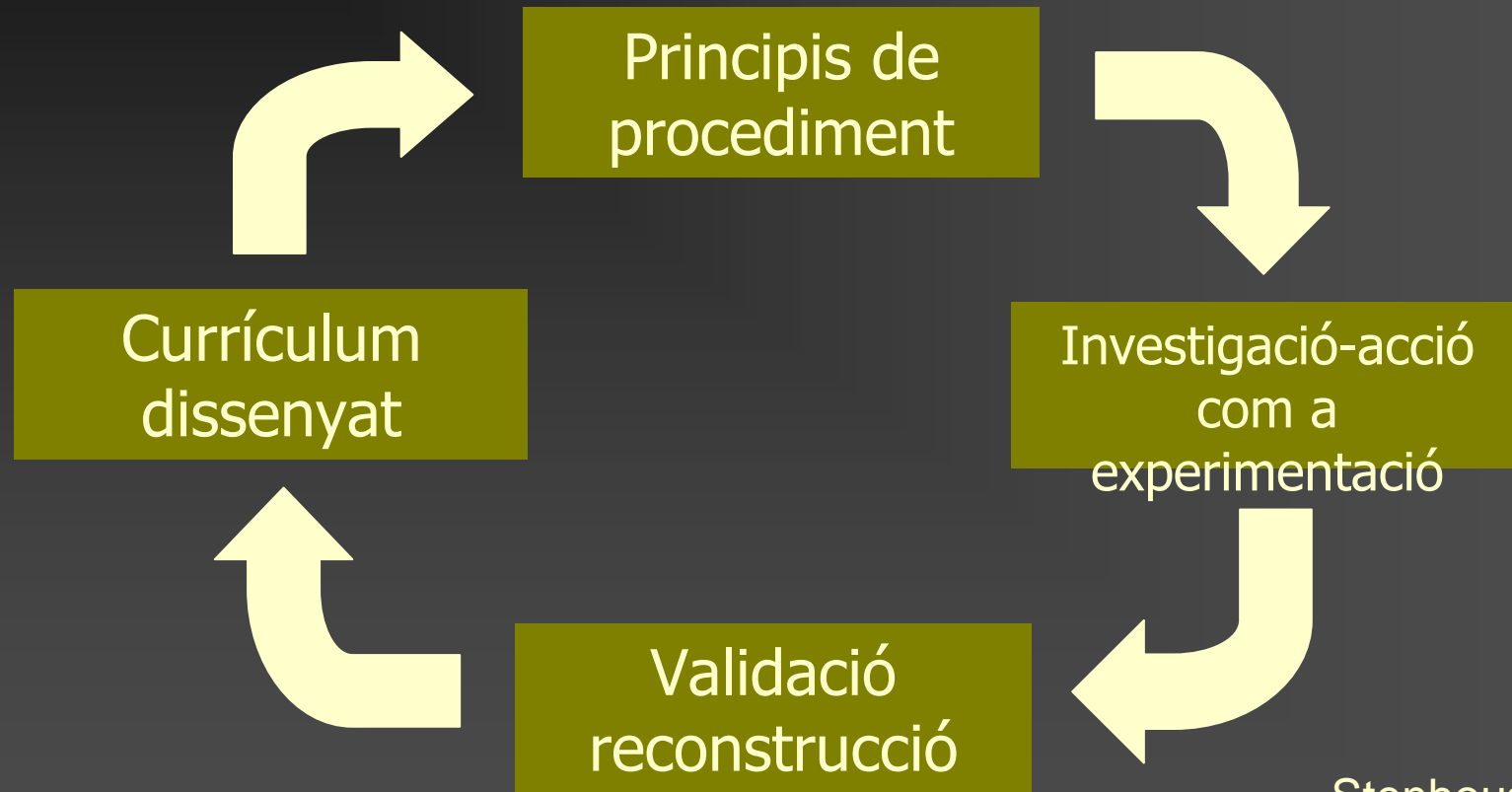
3.c) El model deliberatiu

El model deliberatiu en EF

- Orienten l'ensenyament cap a aspectes socials més enllà de la realització de tasques motores
- Autors:
  - EF: Almond, Tinning, Kirk, Fraile, Devís...
- Punts de partida:
  - principis de procediment o acció de naturalesa moral
  - les particularitats del context

3.c) El model deliberatiu

Stenhouse (1984)

3.d) El model constructivista

- No provenen de les teories del currículum sinó d'un conjunt de teories psicològiques de l'aprenentatge
- Autors: Piaget, Coll
- No tenen una orientació curricular clara i poden reflectir models tant tecnològics com deliberatius
  - Model constructivista-tècnic
  - Model constructivista-deliberatiu

3.d) El model constructivista

- Se centren en els processos d'aprenentatge
  - Interès pel tractament dels continguts i les activitats
  - Propòsit: prescriure la millor forma de seleccionar, estructurar, organitzar i seqüenciar els continguts per facilitar l'òptima adquisició, retenció i transferència
  - Difusió a Espanya amb la LOGSE-90
-

3.d) El model constructivista

El model constructivista en EF

- Estructurar i sistematitzar els continguts de l'EF
- Blocs de continguts (p.ex. ESO: condició física i salut, jocs i esports, expressió corporal, i activitats en el medi natural)
- Continguts: conceptuals, procedimentals, actitudinals
- Nivells de concreció curricular
- Autors: Hernández Álvarez, Díaz Lucea, Contreras...

1.d) El model constructivista

	Responsable	Disseny curricular
1r nivell de concreció	Administració educativa	DCB: currículum oficial
2n nivell de concreció	Centres educatius	PEC i PCC
3r nivell de concreció	Professorat	Programació d'aula

LOGSE (1990)